

HiLS DIN MOR + folketeatret | b&u

SPEJLVENDT

- undervisningsmateriale

KO
Statens
Kunstfond

Dansk Skuespillerforbund

LEMVIGH-MÜLLER FONDEN

KNUD HØJGAARDS FOND

BUPL

WILHELM HANSEN FONDEN

Indholdsfortegnelse

Introduktion.....	2
Hvordan arbejder man med en teaterforestilling? – forestillingsanalyse som metode	3
ØVELSE 1: ERINDRING:.....	5
ØVELSE 2: FORESTILLINGSANALYSE	6
Kønsidentitet vs. kønsudtryk vs. drag – hvad er forskellen?	7
Hvad er kønsidentitet?	8
Hvad er kønsudtryk?	9
ØVELSE 3: KØNSUDTRYK OG TØJ	10
Hvad er drag?.....	11
Sylvia Starlights dragunivers	13
ØVELSE 4: SYLVIA OG KØNSUDTRYK.....	13
ØVELSE 5: SPILLERE OG TILSKUERE.....	15
Fælles refleksion.....	17
Kreditering.....	18
Litteratur	18

Introduktion

I teaterforestillingen *Spejlvendt*, sætter HiLS DiN MOR fokus på kønsudtryk med udgangspunkt i karakteren Alex, som skal starte i niende klasse. Dette undervisningsmateriale er tænkt som inspiration med flere analyse- og refleksionsøvelser, så I sammen i klassen kan få et fælles sprog over jeres teateroplevelse, og de tematikker, forestillingen formidler. I kan dermed udvælge de øvelser og teoretiske perspektiver, der er relevante for jer. Hvis I ønsker hele manuskriptet tilsendt, kan I kontakte info@hilsdinmor.dk, hvis der er andre passager I ønsker at dykke mere ned i - enten i undervisningen eller hvis I ønsker at opgive teksten til eksamen.

HiLS DiN MOR har siden 2010 produceret teaterforestillinger om LGBTQ+ tematikker, der formidler forskellige perspektiver omkring køn, krop og forskellighed. HiLS DiN MOR har hovedsageligt produceret børne- og ungdomsforestillinger – bl.a. de Reumert-vindende forestillinger *Fucking Åmål* og *Jeg er Silas*. HiLS DiN MOR arbejder altid med de tematikker, som optager de unge mest, da de får inspiration fra de mange samtaler de gennem årene har haft med deres publikum.

I *Spejlvendt*, møder vi Alex, der har fået tøjkrise. En tøjkrise, der er så slem, at Alex ikke længere kan genkende sig selv i spejlet. Midt i tøjkrisen møder Alex den glamourøse drag queen, Sylvia Starlight, som viser Alex, at hvis tøjkrisen skal overkommes, må Alex grave dybere ned i sig selv, og finde ud af hvordan man kan udtrykke sig på nye måder, én runway ad gangen.

At arbejde med teater i undervisningen kan åbne op for et personligt refleksionsrum, hvor svære emner tages op. Det betyder også at alle har et ansvar for at skabe et trygt rum, hvor alle føler sig velkommen og trygge ved at bidrage med egne tanker, da det kræver mod og styrke – noget som starter i fællesskabet. Som lærer har du måske allerede lavet en fælles aftale med eleverne om, hvordan netop jeres trygge rum ser ud, og hvad der er bedst for jeres læringsrum. Ellers vil vi opfordre jer til at I ved begyndelsen af denne arbejdsproces drøfter hvordan netop jeres trygge rum skal se ud. Da forestillingen netop også handler om svære følelser om køn og kønsudtryk, kan det være en god idé at følge op på emnet de næste undervisningsgange, hvis du som lærer mærker at der er noget, der kræver en ekstra diskussion.

God fornøjelse!

Hvordan arbejder man med en teaterforestilling?

– forestillingsanalyse som metode

At arbejde med en teaterforestilling er altid baseret på ens egen oplevelse med forestillingen. Der er nemlig et særligt *objektforhold* forbundet med analysen af en forestilling – men hvordan skal det forstås? Man kan ikke have en teaterforestilling i hånden på samme måde som en bog eller et maleri, og begribe og håndtere teaterforestillingens mange sider, men når man undersøger forestillingens forskellige æstetiske elementer*, kan man komme den nærmere. Det kræver også at man ser på sin egen rolle som tilskuer, da man som tilskuer er med til at skabe teatersituationen.

En teatersituation er en situation, hvor én eller flere skuespillere fremfører noget, de definerer som en forestilling, imens tilskuere ser på. Med andre ord kan man sige at *teater sker, når nogen oplever det*.

*Ordforklaring: *Æstetik*

Ordet er dannet af græsk *aisthētikos* 'som angår det at 'føle, fornemme'.

Æstetik "[...] beskæftiger sig med det skønne, med kunsten og de erfaringsområder, der knytter sig til disse fænomener". (Dehs 2023).

Det betyder i denne situation at når man undersøger æstetik, handler det om at undersøge den erfaring man tager med sig, når man oplever kunst. At opleve kunst er nemlig at gå i dialog med verden, da et kunstværk altid siger noget om den verden, det befinder sig i.

Foto: Gudmund Thar

Disse æstetiske elementer kan man også kalde *virkemidler*, da en række materialer og objekter bliver præsenteret og interageret med på scenen fra skuespillernes side. Når man som tilskuer arbejder med sin erindring og erfaring af disse materialer, bliver de hermed transformeret til symbolske objekter, der får en merbetydning. Et stykke tøj i en teaterforestilling er eksempelvis ikke bare et stykke tøj, men kan derimod sige noget om en stemning, en følelse eller en samfundsmæssig situation (Eigtved 2007, 14–15).

Det vil sige, at når man analyserer teaterforestillinger, har alt en betydning, fordi alle elementer påvirker *oplevelsen*. Det handler både om lys, lyd, replikker og kostumer, men også om hvordan man som tilskuer sidder, hvor forestillingen foregår, hvem man er i selskab med osv....

Derfor er analyseobjektet i forestillingsanalysen *hele den samlede oplevelse omkring begivenheden*. Men det er vigtigt at man udvælger nogle elementer, der er vigtigere end andre. Det vil også være helt naturligt, da alle mennesker er forskellige. Vi oplever forestillinger på forskellige måder, og nogle elementer sætter sig mere fast end andre, da de måske relaterede eller provokerede en tidligere erfaring vi har med verden. Det er vigtigt at notere at en forestillingsanalyse ikke handler om hvorvidt man kan lide en forestilling eller ej – det er ikke en anmeldelse, men en faglig analyseøvelse, hvor man undersøger hvordan forskellige elementer spiller sammen, og fortæller noget specielt om den verden vi lever i.

Den bedste vej til en god analyse er derfor at undre sig og stille spørgsmål. Når man formulerer disse spørgsmål, trækker man på sin egen erindring af oplevelsen som tilskuer, og begynder at kunne bruge sin erfaring som analyseværktøj. En indgang til denne analyse ville derfor kunne være en lille startøvelse:

ØVELSE 1: ERINDRING:

Skriv tre ting ned individuelt, der fangede jer ved forestillingen.

Det kan være alt fra en replik, en stemning, tanke, lyssætning eller farver – kun fantasien sætter grænser. Sæt evt. max 2 minutter af til denne øvelse, da det handler om at følge de første erindringsbilleder, der melder sig for jer.

Herefter drøftes de tre ting kort med sidekammeraten, som gør jer klar til at gå dybere ned i forestillingsanalysen.

Til læreren:

At lave denne forestillingsanalyse i flere trin, vil understøtte elevernes bevidsthed i den stigende kompleksitet – de er med på vejen til en større analyse, og mærker at deres egen subjektivitet kan bidrage med en bred, kollektiv viden i klasserummet. En forestillingsanalyse er en mulighed for at arbejde æstetisk (dvs. den kropslige erfaring med kunst), da man lærer at kvalificere sin kropslige og sansemæssige erfaring i en faglig, analytisk ramme.

Når I har drøftet de forskellige nedslagspunkter med sidekammeraten, kan I gå videre til næste del af analysen:

Til læreren:

Den større forestillingsanalyse kan udføres på følgende måde:

Læreren præsenterer de forskellige nedslagspunkter (vist nedenfor), og eleverne vælger sig i grupper på max 4 personer ind på et eller flere emner. Opfordr gerne til at de fleste emner er dækket, men ikke på bekostning af elevernes egne æstetiske erfaringer med forestillingen. Pointen er ikke at fortælle alt om forestillingen, men at udvælge de relevante områder, som de hver især blev fanget af. På denne måde taler man til den æstetiske erfaring gennem en stigende kompleksitetskurve.

ØVELSE 2: FORESTILLINGSANALYSE

1. **Den generelle æstetik:** Hvad er de bærende og mest dominerende elementer, når der ses på f.eks. scenografi/lys/lyd/kostumer?
2. **Scenografi:** Rekvisitter og kostumer – hvilke typer af rekvisitter er anvendt, og hvad er deres udtryk? Hvad gør det f.eks. ved publikumsoplevelsen at man skal forestille sig Lanzarote? Hvad fortæller kostumerne, og hvordan understøtter de forestillingen?
3. **Lys/lyd/musik:** Hvilke slags lydeffekter er anvendt? (f.eks. reallyd vs. effektlyd – lyden af trin vs. lyden af A og X's sammenbrud) – hvad fortæller musikken om fortællingen/karaktererne?
4. **Spillerne:** Kropssprog, rolleskift – hvilken effekt har det f.eks., at én person spilles af to kroppe og at flere roller spilles af den samme skuespiller?
5. **Fortællingen:** Plottet og formidlingen – hvilken opbygning har forestillingen? Kan man lave en ramme/oversigt over handlingsforløbet i en fortællerramme/struktur?
6. **Tekst/manuskript:** Hvilken type sprog bruges? Hvordan bruges musiktekster og stilhed og hvilke replikker skal man forestille sig, som måske bliver vist på en anden måde gennem kroppen eller musikken?
7. **Samfundsrelevans:** Hvilken relation har forestillingen til sin nutid? Sker der lignende ting i jeres nutid? Hvad vil fortællingen sige om den verden, den spiller i?

Kønsidentitet vs. kønsudtryk vs. drag

– hvad er forskellen?

Når vi bevæger os dybere ind i forestillingen efter at have undersøgt de mange æstetiske virkemidler, kommer man også tættere på en af forestillingens kernetematikker: kønsudtryk.

Det kan være svært at finde rundt i hvad forskellen mellem kønsidentitet og kønsudtryk er, så derfor har vi lavet en lille guide til forskellen, som kan være med til at åbne op for en dialog om emnet. Det er værd at pointere at disse definitioner altid er til forhandling i sproget, da kønsforståelse altid vil udvikle sig med den kultur, den befinder sig i. Derfor vil vi gerne opfordre til at diskutere køn som noget åbent, og ikke en fasttømret kategorisk beskrivelse. F.eks. vil dét at være en mand i 1700-tallets Danmark ikke være det samme som at være en mand i nutidens Danmark, så hvem ved hvordan det vil opleves om 200 år ude i fremtiden? I mellemtiden kan vi åbne op for at skabe dialogiske rum, hvor forskellige aspekter af kønsforståelse kan diskuteres. Dette kan scenekunst netop være en brobygger for.

Hvad er kønsidentitet?

Kønsidentitet handler om ens egen oplevelse og de følelser man har omkring sit køn. Det vil sige hvilket køn, man oplever sig selv som (HRC Foundation, u.å.; MyHealth Alberta 2020). Nogle gange hænger det sammen med det køn, man blev tildelt ved fødslen, hvor man så vil betegnes som ciskønnet, og andre gange identificerer man sig som et andet køn, end det man blev tildelt ved fødslen, hvor man derfor kan betegne sig som transkønnet. Begrebet 'trans' indikerer derfor en bevægelse fra én kategori, eller oplevelse, til en anden.

Det behøver dog ikke være enten transkønnet eller ciskønnet, da der også findes andre måder at identificere sig som. Man kan bl.a. være nonbinær, som betyder at man ikke oplever sig selv som mand eller kvinde. F.eks. kan man opleve sig selv som en blanding, eller noget andet udenfor den faste kønskategori indenfor mand/kvinde-spektret. Det er

meget individuelt, hvordan man oplever sit eget køn og ser sig selv, og man kan derfor godt gå rundt med en følelse af at opleve sit eget køn som noget andet end andre mennesker opfatter, og det er også noget, som kan ændre sig i løbet af livet.

En kønsidentitet relaterer derfor til ens egne, individuelle følelser, og kan ikke bestemmes af andre menneskers tanker om én. Som tidligere beskrevet, vil kønsopfattelser ændre sig med tiden og altid afhænge af hvilken kultur man befinder sig i. Der findes derfor mange erfaringer indenfor køns kategorier. Der findes flere definitioner, som kan tilgås [via dette link](#), hvis I oplever at I i klassen har brug for at drøfte emnet yderligere.

Ordet *cis* stammer fra latin og betyder 'på samme side/på denne side'
(Den Danske Ordbog, u.å.; LGBT+ Danmark, u.å.-a)

Ordet *trans* stammer fra latin og betyder 'på den anden side af'
(Den Danske Ordbog, u.å.; LGBT+ Danmark, u.å.-b)

Hvad er kønsudtryk?

Kønsudtryk handler om hvordan man udtrykker sig selv. Det kan være hvordan man går klædt, hvilken frisure man har, ens stemme, pronomener eller kropsbygning, og det handler derfor om hvordan man agerer i sociale sammenhænge. Et kønsudtryk bliver derfor skabt af den person, som udtrykker sig via forskellige handlinger, hvorefter det bliver fortolket af mennesker fra den kultur, man befinder sig i. Et eksempel på denne fortolkning er at kategorisere noget som at være maskulint, feminint, androgynt eller noget helt fjerde (HRC Foundation, u.å.; LGBT+ Danmark, u.å.-a).

For at forstå hvordan *Spejlvendt* behandler kønsudtryk, må vi igen se på handlingen: I forestillingen møder vi Alex, der har fået tøjkrise. En tøjkrise, der er så slem, at Alex ikke længere kan genkende sig selv i spejlet. Midt i tøjkrisen møder Alex den glamourøse drag queen, Sylvia Starlight, som viser Alex at hvis tøjkrisen skal overkommes, må Alex også finde ud af hvordan man kan udtrykke sig på nye måder, én runway ad gangen. Det kan derfor tyde på at Alex bliver frustreret over hvordan klassekammeraterne ser Alex, fordi tøj kan pege på hvilket køn man kan opfattes som.

ØVELSE 3: KØNSUDTRYK OG TØJ

Drøft i plenum hvordan I tror at kønsudtryk spiller en rolle for Alex i det følgende citat nedenfor:

Opfølgende spørgsmål:

Hvilken betydning har det for forståelsen af Alex, at man aldrig finder ud af hvilket køn, Alex identificerer dig som?

Hvordan oplever I at A og X udforsker deres kønsudtryk i de forskellige runwayscener med Sylvia?

X:

Alle misforstår mig, når du er i det der outfit!

A:

Og folk fatter ikke hvem jeg er, når du tager nederdel på!

(Scene 5, s. 50-51)

Hvad er drag?

En måde, som *Spejlvendt* viser temaet om kønsudtryk på, er gennem karakteren Sylvia Starlight. Hun er nemlig *drag queen* – men hvad betyder det?

Drag, eller dragperformance/dragkunst er en kunstform der gennem mange århundreder netop har arbejdet med kønsudtryk. Dragperformere bruger forskellige kønsudtryk i deres performance og udtryk, for at undersøge og lege med køn og/eller vende det på hovedet (Rupp og Taylor 2016).

Man ved ikke med sikkerhed hvornår drag som kunstform opstod, men dét at optræde med at ikklæde sig tøj, der kunne opfattes som at tilhøre et andet køn, kan spores helt tilbage til dét, vi rent teaterhistorisk ser som teatrets begyndelse, nemlig antikken i Grækenland. Dette så vi også igen senere i Shakespeares tid, hvor alle roller på scenen blev spillet af mænd og drenge. Dette hænger også sammen med at kvinder ikke havde den samme ret til at være i offentligheden som mænd (Case 1985).

Drag har derfor i århundreder været en global kunstform, der både havde hjem i det store offentlige teater, og også i mindre sammenhænge i forskellige undergrundsklubber. I dag er drag også en større underholdningsgenre, men det har også historisk set været brugt som et politisk værktøj for forandring, eller frirum for mennesker, der gerne ville eksperimentere via en kunstform, der undersøger kønsudtryk (Garcia 2018; Martin 2023).

Når vi ser på drag i dansk kontekst, kan der især spores tråde tilbage til 1970'erne og 80'erne. Her blev drag hyppigt brugt som politisk værktøj ved arrangementer og forskellige grupper på Christiania og i Bøssehuset. Her var de især inspireret af feministiske grupper fra Berlin, som anvendte drag i politiske aktioner (Svalebølle, u.å.-b). Af de mange kunstgrupper, der anvendte drag som udtryksform og havde relation til Bøssehuset, kan bl.a. Bøsserup Pigegarde og Performancekollektivet Dunst nævnes, hvor begge grupper var aktive op igennem 00'erne og 10'erne (Svalebølle, u.å.-a; Dunst, u.å.; Vadim 2018). Udover de mange kunstgrupper, har den alternative skønhedskonkurrence, Frøken Verden, også været produceret af Bøssehuset (Svalebølle, u.å.-a).

Indenfor de sidste 15 år, har drag oplevet at blive påvirket af en stigende kulturel globalisering, hvor det amerikansk-producerede tv-show, Rupaul's Drag Race for alvor har gjort drag til en mere udbredt kunstform (Martin 2023). Kort sagt har vi altid været fascinerede af drag – om det handler om at anvende det som politisk værktøj for social forandring, eller til fredagsunderholdningen på sofaen.

Sylvia Starlights dragunivers

I *Spejlvendt* optræder karakteren Sylvia Starlight, der som sagt er dragperformer. Det er gennem sin dragperformance, at vi møder hende i første scene, hvor hun er klar til at vise sin verden til A og X.

ØVELSE 4: SYLVIA OG KØNSUDTRYK

Drøft nedenstående citat i plenum. Hvad siger Sylvia om kønsudtryk her, og hvordan bruger hun tøj til at vise sit perspektiv?

Opfølgende spørgsmål:

- Hvad sker der med forestillingens forskellige æstetiske udtryk, når hun skifter kostume?
- Hvilken rolle spiller tøj generelt i forestillingen? Hvordan driver det handlingen frem og viser stemninger/følelser hos A og X?
- Hvordan leger Sylvia med kønsudtryk i sine lipsyncs?

SYLVIA:

All the world is a runway! - som Shakespeare engang sagde, ikk. Og vi er alle blot modeller, der vader op og ned af den livet igennem, og prøver at vise os frem, vise vores værd, vise vores gode, sexede, sjove sider! Moden ændrer sig med tiden, det er lige meget: Det vigtigste er, at vi ved, hvad vi præsenterer, eller rettere: Hvem det er. Hvis vi ved det, er tøjet ligegyldigt! ... eller måske ikke helt men næsten!

(Scene 1, s. 10)

ØVELSE 5: SPILLERE OG TILSKUERE

Gå i grupper på ca. 4 personer.

I skal nu fordele roller, så én spiller A, én spiller X og to er tilskuere.

Spil den følgende replikudveksling i grupperne. Derefter skal I reflektere over følgende spørgsmål:

Til tilskuerne:

- Hvad tror I, der foregår inde i A og X?
- Hvordan kommunikerer spillerne deres budskab? (f.eks. kropssprog, stemme, tempo, rekvisitter)

Til spillerne:

- Hvordan kommunikerer I A og X's følelsesmæssige stemning?
- Hvilken støtte tror I at A og X kunne have brug for i denne situation?

Efter I har været sammen i grupper i ca. 10 min, går I tilbage til klassen og drøfter følgende i plenum:

- Hvad lærte I ved at sætte jer ind i rollerne som spiller og tilskuer?
- Er A og X's problematikker, noget, som I har hørt om før?
- Oplever I at der er nogle særlige forventninger (både bevidste og ubevidste) til ens fremtoning og udseende efterhånden som man bliver ældre?

X:

Alex undgår andre mennesker

A:

Deres spørgsmål

X:

Deres blikke.

A:

For Alex forvirrer dem bare.

X:

Det har Alex altid gjort.

A:

“Er det en dreng?”

X:

“Er det en pige?”

A:

Det plejede ikke at være et problem.

X:

Lige indtil Alex blev teenager.

A:

Indtil Alex' krop begyndte at... forandre sig.

X:

Så ville alle lige pludseligt vide det.

A:

Alex forstår ikke, hvorfor de ikke bare kan blande sig udenom!

X og A:

Hvad hvis jeg heller ikke selv ved det!

(Scene 9, s. 79-81)

Fælles refleksion

I har nu beskæftiget jer med teaterforestillingen *Spejlvendt* på flere niveauer. I begyndte med at aktivere jeres erindring om forestillingen og anvende erfaringen som tilskuere til at lave en forestillingsanalyse, hvor I dykkede ned i de forskellige dele af det æstetiske univers, som I blev fanget af. Derefter har I udforsket hvordan forestillingen arbejder med kønsudtryk og drag som værktøj, og til sidst har I brugt jeres egne kroppe til at erfare hvordan karaktererne relaterer til hinanden og det samfund, I lever i. I har også erfaret hvordan man i fællesskab kan analysere sig frem til flere perspektiver og erfaringer.

Til slut er det en god idé at lave en refleksionsøvelse, da det kan hjælpe jer til at sætte konkrete ord på, hvad I har lært, hvordan I har arbejdet, og hvordan I kan tage den erfaring med videre til en anden gang. Det kan både være faglig og personlig erfaring, hvor eleverne hver især skriver ned, hvad de tager med videre. Sæt gerne max. to minutter af til denne øvelse.

Til sidst vil vi takke jer for at anvende *Spejlvendt* til jeres undervisning. Gennem dialog med kunsten kan man sætte mange spændende samtaler og erfaringer i gang, og det er gennem meningsfulde fællesskaber at vi kan lære mere om hinanden og den verden, vi befinder os i.

Tak!

Undervisningsmaterialet er udarbejdet af:

Sarah Wegeberg

Cand.mag. i Teater- og performancestudier

Specialiseret i queer dramaturgi og performance

Kreditering

DRAMATIKER William Lippert

INSTRUKTØR Mikkel Reenberg

SCENOGRAFER Lise Marie Birch & Lars Englund Frimann

KOREOGRAF Beck Heiberg

INSTRUKTØRASSISTENT & UNDERVISNINGSMATERIALE Sarah Wegeberg

SKUESPILLER René Benjamin Hansen

SKUESPILLER Lucia Vinde Dichsen

SKUESPILLER Tryggvi Sæberg Björnsson

LYSDESIGN Mads Lindegaard

LYDDESIGN Weronika Andersen

REGISSØR Pia Ellegård Noes

TEKNIKER Jan Wonsbek

SKRÆDDERSAL V/ Helle Jacobsen

SNEDKER Hans Holmen

SMED Allan Carlsson

MALER Mia Walther

SMINKE/PARYK Mikaela Artén & Maria Johnsen

DRAMATURG Ninette Mulvad

FOTO Gudmund Thai

Litteratur

Case, Sue-Ellen. 1985. "Classic Drag: The Greek Creation of Female Parts". *Theater Journal* 37 (3): 165–69.

Den Danske Ordbog. u.å. "Transkønnet — Den Danske Ordbog". Den Danske Ordbog. Set 20. august 2024.

https://ordnet.dk/ddo/ordbog?entry_id=41001005&def_id=28113941&query=?el.

Dunst. u.å. "dunst HISTORIE". Dunst.dk. Set 21. august 2024. <https://dunst.dk/>.

- Eigtved, Michael. 2007. *Forestillingsanalyse: en introduktion*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.
- Garcia. 2018. "Gender on Shakespeare's Stage: A Brief History". *Explore the Art* (blog). 21. november 2018. <https://www.writerstheatre.org/blog/gender-shakespeares-stage-history/>.
- HRC Foundation. u.å. "Sexual Orientation and Gender Identity Definitions". Human Rights Campaign. Set 20. august 2024. <https://www.hrc.org/resources/sexual-orientation-and-gender-identity-terminology-and-definitions>.
- LGBT+ Danmark. u.å.-a. "Kønsudtryk". LGBT+ Danmark. Set 21. august 2024. <https://lgbt.dk/ordbog/koensudtryk/>.
- . u.å.-b. "Transkønnet". LGBT+ Danmark. Set 20. august 2024. <https://lgbt.dk/ordbog/transkoennet/>.
- Martin, Emily. 2023. "The Early History of Modern Drag, from Police Raids to Pop Culture". National Geographic. 2023. <https://www.nationalgeographic.com/history/article/drag-queen-drag-balls-early-history-pop-culture>.
- MyHealth Alberta. 2020. "Gender, Gender Identity, and Gender Expression". MyHealth Alberta. 2020. <https://myhealth.alberta.ca/Alberta/Pages/gender-ID-expression-LGBTQ.aspx>.
- Rupp, Leila J., og Verta Taylor. 2016. "Drag Queens and Drag Kings". I *The Blackwell Encyclopedia of Sociology*, 1–4. John Wiley & Sons, Ltd. <https://doi.org/10.1002/9781405165518.wbeosd087.pub2>.
- Svalebølle, Bert. u.å.-a. "Bøssehuset (1973)". Out & About. Set 21. august 2024. <https://outandabout.dk/boessehuset-1973/>.
- . u.å.-b. "Bøssernes Befrielsesfront (1971)". Out & About. Set 21. august 2024. <https://outandabout.dk/boessernes-befrielsesfront-1971/>.
- Vadim, Peter. 2018. "dunst 2001-07: Aesthetics of Abjection". *Peripeti* 15 (29/30): 34–42. <https://doi.org/10.7146/peri.v15i29/30.109628>.